

bestaaende dermed, fra Deltagelse i Helligdagens rette Anvendelse. Jeg tror overhovedet ikke, det nytter ved denne Sags Behandling at ville opstille noget Princip; thi skal man fastholde det konsekvent, vil det føre til en urimelig Strengbed, forsaavidt ikke Principet er af den Bestaffenhed, at det, som det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds (Th. Kruse) sagde, fører til at rase alle Paragrafer undtagen den sidste, som siger, at alle tidligere Love om dette Forhold skulle være ophævede; vil man gaa ud fra de Principer og Anskuelser, som det ærede Medlem gjorde gjældende, maa man konsekvent komme til dette Resultat. Jeg for mit Vedkommende tror, at man maa tage Sagen ganske praktisk og opstille det Spørgsmaal, hvad der stemmer med Folkebevidstheden, som den i dette Dieblit er her i Danmark, og hvorledes Helligdagslovgivningen skal ordnes, for at ramme den; men i saa Henseende maa man mere gaa i Retning af, hvad der efter Ens Følelse vil tilfredsstille Befolkningen, end opstille Principer, som det dog vil være umuligt at føre igennem. Navnlig tror jeg ikke, at man, som det forekom mig, at det ærede Medlem for Hjøsteds Amts 2den Valgkreds (Sagb), der talte igaar, var tilbøielig til, kan opstille et Princip om de forskjellige Religions-samfundes Ligeberettigelse og finde, at det til en vis Grad er en Prægravation af de Religions-samfund, der staa udenfor Folketirken, og som ikke ønsker at helligholde Søndagen, navnlig Mosaiter og Muhamedanere, som jeg tror, det ærede Medlem nævnte, naar man mere vil vaage over No paa Søndagen end paa de andre Dage, som disse afvigende Krossamfund helligholde; thi det er ganske klart, at naar de 99 pCt. af Befolkningen ønsker en vis Dag helligholdt, er der større Opfordring til at værne om dette Ønske, end — paa Grund af det formelle Krav paa Ligeberettigelse — at værne om de Ønsker, som maatte findes hos en lille Minoritet med Hensyn til andre Dages Helligholdelse. Det, hvorpaa det her kommer an, er at finde den legale Behandling af Helligdagene, som maa antages at stemme med Bevidstheden hos Folkets store Flerhed. Naar jeg ser paa det foreliggende Lovforslag uden altsaa at se paa det store Princip, som det siger sig at ville opretholde, nemlig Principet fra Forordningen af 1845, men med det Synspunkt for Die, som bør være det ledende, tror jeg vist, man maa sige, at Lovforslaget gaar ud over, hvad man maa ønske at anordne; jeg tror, at der er enkelte Punkter, hvor der er gaaet lidt for vidt, og som jeg vilde derfor ønske, at det eventuelle Udvalg vilde have sin Opmærksomhed henvendt paa. Der omtales saaledes i § 1, at al Arbeidskjørsel skal være forbudt om Søndagene. Dette stemmer nu ikke med det Princip, der i og for sig gjøres gjældende i § 1, nemlig at Alt, hvad der foraarsager Larm, skal være forbudt, thi derefter skal det kun være Arbeidskjørsel, som i særlig Grad foraarsager Larm, der

maatte være forbudt, og jeg ser heller ikke, der er Grund til at gaa videre, end til at overføre Bestemmelserne i § 1 paa Arbeidskjørsel. At det vil være i højeste Grad generende at forbyde al Arbeidskjørsel om Søndagen, har den høitærede Justitsminister selv erkjendt, idet han i § 12 er fremkommen med Forslag, som skulde føre til, at Arbeidskjørsel under visse Omstændigheder skulde kunne tillades. Om den Form, hvorunder det skulde ske, i og for sig er helbig, skal jeg ikke idtale mig; det er allerede berørt af det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (Casse) i det Foredrag, vi hørte igaar. Jeg skal blot tillade mig at bemærke, at det forekommer mig noget mærkeligt, at den Kjørsel, der saaledes undtages, vis skulde være tilladt, netop skulde foretages i lette og luffede Bogne, og at disse to Bestemmelser ere noget for Meget. Er det lette Bogne, forekommer det mig ikke, at de behøve at være luffede, og er det luffede og svære Bogne, som gøre Spettakel, kan deres Brug ikke være tilladt, naar det Princip, som er nedlagt i § 1, skal fastholdes. Der er mange Kjørseler, som i høj Grad ere nødvendige om Søndagen, ogsaa efter Kl. 9, og jeg skal i den Henseende henlede Opmærksomheden paa Hovedstadens Forsyning med Mælk og andre Vittualier. Det vil ofte være umuligt for de Bogne, som i den Anledning komme ind til Byen, at blive ferdige med deres Rundkjørsel inden Kl. 9, og fjøres der efter den Tid, risikere de at blive stoppede og tiltalte for Overtrædelse af Helligdagsanordningen, uagtet det maa erkjendes, at Hovedstadens Forsyning med de nævnte Gjenstande er et Hensyn, som har Krav paa at blive taget i Betragtning. Desuden kan det ikke være undgaaet ærede Medlemmers Opmærksomhed, at der er mange Kjørseler, som tillades hele Søndagen, uagtet de gøre langt mere Spettakel end Arbeidskjørsel. Det tillades Sernbaner og Dampskibe ikke at tale om Sporvogne at være i Gang om Søndagen, uagtet den Larm, de foraarsage for Beboerne i Nærheden af disse Kommunikationsmidler er meget besværligere end almindelig Arbeidskjørsel. Hvad § 2 angaar, har jeg allerede bemærket, at det ikke i og for sig stemmer med Lovens Princip, at Butiksalg skal være forbudt om Søndagen. Ærede Medlemmer ville maaske erindre, at den Kommission, der i sin Tid var nedsat for at overveje Købstadernes Forhold, fremkom med et Lovforslag, hvori der ogsaa indeholdtes en Ophævelse af dette Forbud mod Butiksalg om Søndagen. Jeg tror imidlertid, at der her netop er et af de Punkter, hvor man, naar man ser paa Sagen uden Hensyn til Princip eller Theori, maa sige, at det i meget liden Grad vilde stemme med den almindelige Bevidsthed og med Borgernes Ønske, hvis Butiksalg fra aaben Bod skulde være tilladt om Søndagen; jeg tror, at alle Næringsdrivende vilde have sig frabedte, at der gives en saadan almindelig Til-